

Afgjort den 7. december 2023

44

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. København, den 20. november 2023.

- a. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til at fortsætte it-projektet ”Udvikling og drift af moderniseret Datafordeler”.

Siden Finansudvalget tilsluttede sig igangsættelse af udbuddet i april 2021 er projektet grundet udskydelse af udbudsbekendtgørelsen, kontraktindgåelse og indtrufne risici i forbindelse med transition af Datafordeleren blevet forsinket med sammenlagt 15 måneder, mens projektudgifterne er øget med 11,5 mio. kr. ekskl. renter (2023-pl), hvorved de samlede projektudgifter stiger fra 129,0 mio. kr. (2023-pl) til 140,5 mio. kr. (2023-pl).

Finansudvalget anmodes herudover om tilslutning til, at der tilføres 19,6 mio. kr. i 2023 til § 29.71.01. *Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur* til dækning primært af øgede driftsomkostninger til Datafordeleren som følge af gennemført udbud. Udgiften på 19,6 mio. kr. i 2023 finansieres af den på finansloven opførte bevilling på § 35.11.19. *Regeringsreserve*.

- b. Datafordeleren er samfundskritisk it-infrastruktur og den centrale distributør af grunddata om bl.a. person-, virksomheds- og ejendomsoplysninger. Den anvendes blandt andet ifm. skatteopkrævning, udbetaling af boligstøtte og af finanssektoren, når der udstedes boliglån eller oprettes nye kunder mv. Datafordeleren besvarer månedligt omkring 1,4 milliarder kald til webservices.

It-projektet ”Udvikling og drift af moderniseret Datafordeler” har til formål at sikre den fortsatte drift, samt give Datafordeleren et kvalitetsmæssigt løft ved at modernisere løsningen til en tidssvarende teknologisk platform, der understøtter en mere effektiv og sikker distribution af grunddata.

Datafordeleren er underlagt statens udbudsregler. Finansudvalget tiltrådte med akt. 84 af 8. april 2021 (tidligere fortroligt akt. N), at Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur forberedte og igangsatte et it-udbud med henblik på indkøb af drift, vedligeholdelse og support af Datafordeleren samt udvikling af en moderniseret Datafordeler. Efterfølgende er projektet blevet fordyret og forsinket

Total ekskl. renter	140,5	1,0	2,8	7,0	16,2	11,0	18,5	14,0	15,8	9,8	9,8	8,7	6,6	6,6	6,5	4,9	1,4
Renter	12,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	1,4	2,3	2,5	2,0	1,5	1,1	0,8	0,5	0,2	0,0
Total inkl. renter	153,4	1,0	2,8	7,0	16,2	11,0	19,0	15,4	18,2	12,2	11,7	10,2	7,7	7,4	7,0	5,1	1,4

Anm. : Omkostningerne i tabel 2 stammer fra projektets business case model. Evt. summeringsdifference skyldes afrunding.

Den samlede fordyrelse af projektet på 11,5 mio. kr. er sket løbende i perioden 2021-2023 og skyldes blandt andet meromkostninger til udarbejdelse af udbudsmateriale og merudgifter til ny og afgivende leverandør i relation til håndtering af de indtrufne risici under transitionen. Fordyrelsen af projektet på 11,5 mio. kr. svarer til en stigning i projektudgifterne på 9,0 pct. sammenlignet med de oprindeligt forventede projektudgifter.

Ud over projektudgifterne skal der afholdes afledte omkostninger til drift, vedligehold og support af Datafordeleren. Omkostningerne blev konsolideret som følge af kontraktindgåelsen jf. akt. 74 af 16. marts 2023, hvilket medførte en stigning i de forventede driftsomkostninger for perioden 2018-2032 på 100,5 mio. kr. (2023-pl) fra de oprindeligt forventede driftsudgifter på 506,7 mio. kr. (2023-pl) oplyst i akt. 84 af 8. april 2021 (tidligere fortrolig akt N) til 607,2 mio. kr. (2023-pl). Stigningen var forårsaget af, at forventningerne til driftsomkostningerne viste sig at være underestimerede forud for udbuddet.

Der er efterfølgende på baggrund af dialog med Statens It-råd foretaget en række tekniske justeringer til projektets business case model. For eksempel er driftsomkostningerne inkluderet frem til og med august 2033, hvor afskrivningen af de aktiverbare projektudgifter afsluttes, mens videreudviklingen er medtaget udgiftsbaseret (tidligere var driftsomkostningerne kun medtaget frem til og med 2032 med udgangspunkt i seneste tidspunkt for kontraktudløb mens videreudviklingen var medtaget omkostningsbaseret). De tekniske justeringer betyder, at de afrapporterede driftsudgifter stiger med yderligere 26,7 mio. kr. Dette har medført, at de samlede driftsomkostninger for perioden 2018-2033 stiger med i alt 127,2 mio. kr. (2023-pl) fra de oprindeligt forventede driftsudgifter på 506,7 mio. kr. (2023-pl) til 633,9 mio. kr. (2023-pl). De forventede driftsudgifter fremgår af *tabel 3*.

Tabel 3																	
Udgifter til drift, support og vedligehold af Datafordeleren i 2018-2033																	
Mio. kr., udgiftsbaseret 2023-pl																	
	Total	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Oprindeligt estimat, Akt. 84 afgjort 8. april 2021 (tidl. fortroligt akt. N)	506,7	3,5	14,0	14,7	20,5	27,3	37,0	45,1	48,4	38,0	39,3	40,6	42,1	43,6	45,4	47,2	0,0
Revurderet projektestimater ¹	633,9	3,5	14,0	14,8	18,5	14,8	35,6	69,8	73,1	45,0	45,9	47,4	49,3	51,1	56,7	56,6	37,8
Difference	-127,2	0,0	0,0	-0,1	-2,0	-12,5	-1,4	-24,7	-24,7	-7,0	-6,6	-6,8	-7,2	-7,5	-11,3	-9,4	-37,8

Anm. : Udgifterne i tabel 3 stammer fra projektets business case model. Evt. summeringsdifference skyldes afrunding.

Note 1: Der er for årene 2018-2023 en difference mellem de driftsomkostninger, der fremgår her, og de faktiske driftsomkostninger som Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur har afholdt. Dette skyldes, at omkostninger forbundet med driften ved den afgivende leverandør frem til at Netcompany overtog driften den 4. september 2023 er baseret på scenarie 0 i Business casen for Projekt "Udvikling og drift af moderniseret Datafordeler" og ikke de faktisk afholdte og forventede driftsomkostninger ved afgivende leverandør KMD. SDFI har afholdt merudgifterne inden for egen ramme.

Merbevillingsbehov

Sammenholdes de forventede fremadrettede omkostninger til projekt og drift med den tildelte bevilling i årene 2023-2030 fremgår det, at stigningen i projekt og driftsomkostninger i 2023-2030 overstiger den tildelte bevilling, *jf. tabel 4*. Dette er særligt tilfældet i 2023-2025, hvor de samlede merudgifter er 25,2 mio. kr. i 2023, 15,7 mio. kr. i 2024 og 31,7 mio. kr. i 2025.

Samlet bevilling og revurderede omkostninger¹									
Mio. kr., omkostningsbaseret, 2023-pl	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Total
Samlet bevilling	72,4	81,8	73,0	59,1	59,4	59,6	59,9	59,9	525,1
Revurderede samlede omkostninger	97,6	97,5	104,8	60,6	61,4	62,5	62,3	64,2	610,8
Forskel ml. bevilling og revurderede omkostninger	-25,2	-15,7	-31,7	-1,5	-2,1	-2,8	-2,4	-4,2	-85,7

Den primære årsag til forskellen mellem bevilling og revurderede omkostninger er, at bevillingen til drift og modernisering af Datafordeleren blev fastsat tilbage i 2021 ud fra forventninger til omkostninger baseret på indledende markedsdialog og analyser, og med en klar forventning om, at projekt- og driftsudgifterne først endeligt kunne fastsættes efter et gennemført udbud.

Stigningen i de samlede omkostninger er primært foranlediget af, at driftsudgifterne for den eksisterende Datafordeler i 2023-2025 efter konkurrenceudsættelse ifm. udbuddet har vist sig markant højere end forventet, hvilket gjorde sig gældende i alle modtagne indledende tilbud, der inkluderede en pris på driften. Efter kontraktindgåelsen er der hertil indtruffet flere risici i transitionsfasen, som har medført en mindre fordyrelse af projektet på 5,4 mio. kr.

Af merudgiftsbehovet i 2023 på 25,2 mio. kr. afholdes 5,6 mio. kr. inden for Klima- Energi- og Forsyningsministeriets ramme. Dertil søges om 19,6 mio. kr. i 2023 på § 29.71.01. *Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur* til projektet.

Af merbevillingsbehovet i 2024-2025 indgår hhv. 14,7 mio. kr. i 2024 og 33,2 mio. kr. i 2025 (2024-pl) i forslag til finanslov for finansåret 2024, mens det resterende merbevillingsbehov i 2023-2025 afholdes inden for Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets egen ramme.

Der gøres endelig opmærksom på, at bevillingen til Udvikling og drift af moderniseret Datafordeler udløber efter 2030, og der herefter skal findes en permanent løsning med henblik på fortsat drift af Datafordeleren.

Gevinster ved projektet

Det forventes fortsat, at it-projektet ”Udvikling og drift af en moderniseret Datafordeler” overholder det planlagte scope, og projektet forventes på den baggrund at realisere sine fem styrende gevinster, som angivet i akt. 84 af 8. april 2021 (tidligere fortroligt akt. N). Der er efter anbefaling fra Statens It-råd foretaget en prioritering af de fem gevinster i projektet med henblik på at skærpe styringsgrundlaget. De fem gevinster i prioriteret rækkefølge fra højest til lavest:

- Mindske væksten i de fremtidige driftsomkostninger (Cost avoidance)
- Øget tilfredshed med brug af Datafordeleren
- Øget anvendelse af Datafordeleren

- Forbedring af sikkerhed for både registerejere og operatøren af Datafordeleren
- Forbedring af portabilitet dvs. minimering af risici og understøttelse af et lettere skift til ny leverandør eller ved hjemtagning.

Risici og risikoprofil

Projektet har den 4. september 2023 afsluttet transitionen af Datafordeleren til ny leverandør, hvilket var en af de største risici i projektet. Risikoprofilen for projektet er blevet opdateret efter afslutning af transitionen.

Nedenfor er fire af projektets væsentlige risici samt håndtering heraf beskrevet:

- Der er ikke afsat nok tid til Design- og planlægningsfasen, hvilket kan medføre at fasens afslutning må udskydes med konsekvens for efterfølgende faser, projektets afslutning og eventuelt projektudgifter. Risikoen håndteres ved, at der foretages en detaljeret planlægning af fasen, som understøtter en tæt fremdriftsopfølgning, så der kan reageres tidligt, hvis der opstår forsinkelser i fasen med betydning for fasens afslutning.
- Proof of Concept i Design- og planlægningsfasen viser, at leverandørens produktvision ikke er realiserbar, hvilket kan medføre, at fasens afslutning må udskydes med konsekvens for efterfølgende faser, projektets afslutning og eventuelt projektudgifter. Risikoen accepteres til en vis grad og håndteres ved at Proof of Concept påbegyndes så tidligt som muligt i fasen, således at konsekvenser kan minimeres.
- Risiko for at centrale anvendere ikke ønsker at overgå til moderniseret Datafordeler. Centrale anvendere har opbygget deres it-infrastruktur baseret på den nuværende Datafordeler og vil ved idriftsættelsen af den moderniserede Datafordeler blive bedt om at anvende denne. Langsom overgang af anvenderne kan medføre forøgelse af projekt- og driftsudgifter. Risikoen håndteres ved en tidlig og allerede igangværende dialog med anvenderne om fordelene ved den nye løsning samt fastholdelse af princippet om færrest mulige ændringer i snitfladerne i den moderniserede Datafordeler, herunder særligt ifm. forretningskritisk funktionalitet.
- Moderniseringen af Datafordeleren inden for projektets ramme ift. tid og økonomi opfylder ikke projektets moderniseringsbehov og understøtter dermed ikke realisering af de væsentlige gevinster. Dette kan både under og efter projektets afslutning have negativ effekt i forhold til tilfredshed med og anvendelse af Datafordeleren ved anvendere og registre samt den ønskede cost avoidance på driftsudgifter, hvilket vil medføre en fordyrelse af driften sammenlignet med det forventede.

Statens It-råd har anbefalet, at der indføres en risikopulje ifm. den igangværende Design- og planlægningsfase. Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur vil følge denne anbefaling og afsætte en risikopulje på 1,0 mio. kr. i forbindelse med Design- og planlægningsfasen, der afholdes inden for Klima- Energi- og Forsyningsministeriets egen ramme.

Behandling i Statens It-råd

Statens It-råd vurderede i forbindelse med risikovurdering af projektet i september 2020, at projektet havde ”høj risiko”, samt at det ikke var muligt at risikovurdere udviklingsdelen, hvorfor der blev aftalt et udvidet opfølgningsforløb for projektet. Projektet har den 14. september 2023 afholdt møde med Statens It-råd som led i den udvidede opfølgning, samt som led i Styrelsen for Dataforsyning og Infrastrukturs ønske om en replanlægning af projektet grundet fordyrelse og forsinkelse. Statens

It-råd har herefter i brev af 4. oktober 2023 tildelt projektet ”normal risiko”. Statens It-råds observationer og anbefalinger til projektet, samt vurdering af projektets status og fremdrift er vedlagt som *bilag 1*. Styrelsen for Dataforsyning og Infrastrukturs håndtering af Statens It-råds anbefalinger er vedlagt som *bilag 2*.

Tidsplan for fremtidige orienteringer

De fremtidige forventede orienteringer til Finansudvalget er rykket grundet revision af tidsplanen som følge af forsinkelse af projektet. Det forventes, at Finansudvalget orienteres om status for projektet ”Udvikling og drift af moderniseret Datafordeler” på følgende tidspunkter:

- 1. kvartal 2026: Orientering i forbindelse med nedlukning af projektororganisationen og om afsluttende implementering, herunder projektstatus i øvrigt.
- 1. kvartal 2027: Orientering om projektets drift og effekter ca. ét år efter nedlukning af projektororganisationen.

Specifikationer af udgifter og indtægter i indeværende finansår

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling i finansåret 2023 specificeres således:

	Udgift
§ 29.71.01. Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur 30. Datafordeler 22. Andre ordinære	19,6 mio. kr.
driftsomkostninger uspec.	
§ 35.11.19. Regeringsreserve 10. Regeringsreserve 49. Reserver og budgetregulering	-19,6 mio. kr.

c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på, at projektets udvikling kan fortsætte med henvisning til budgetvejledningens pkt. 2.2.18.1.2, samt at der tilføres 19,6 mio. kr. i 2023 til § 29.71.01. *Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur* som finansieres af den på finansloven opførte bevilling på § 35.11.19. *Regeringsreserve*.

e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at der tilføres 19,6 mio. kr. i 2023 til § 29.71.01. *Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur* til it-projektet ”Udvikling og drift af moderniseret Datafordeler”, således at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2023 optages følgende:

	Udgift	Indtægt
	(mio. kr.)	(mio. kr.)
§ 29.71.01. Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (<i>Driftsbev.</i>)	19,6	-
§ 35.11.19. Regeringsreserve	-19,6	

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 20. november 2023

LARS AAGAARD

/ Jimmy van der Brugge

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 07-12-2023